

עלון לקוחות

מרץ
2017

גיליון מס' 13

קוראים יקרים,

שוק הביטוח הישראלי הוא מטבעו שמרן, והשינויים בו, בעיקר בתחום ביטוחי הרכוש והאחריות, הם איטיים. לאחרונה עומד השוק בפני שינויים הנכפים עליו, אם על ידי הרגולטור, ואם על ידי המציאות הטכנולוגית המתקדמת. ההתפתחות הטכנולוגית יוצרת גם סיכונים חדשים לארגונים, אשר על עולם הביטוח, האמון על הטיפול בסיכונים, בדרך של העברה, לתת להם תשובות. הדבר בעייתי הן עקב העדר מידע מספיק מהעבר, עליו ניתן להתבסס לעתיד, והן עקב התזזיתיות המאפיינת את עולם הטכנולוגיה.

המציאות הטכנולוגית החלה כבר להשפיע על עולם הבנקאות, המשיק לתחום הביטוח. כאן אנו רואים בין היתר את הצמצום בכוח האדם, סגירת סניפים, הפקדת צ'קים באמצעות הטלפון הסלולארי ועוד. לא פלא הוא שאחד הבנקים המובילים מנסה לגייס לקוחות דווקא בעזרת מענה אנושי.

כיצד תשפיע הטכנולוגיה החדשה על ענף הביטוח? לזמן פתרונים.

האם השינויים ישפיעו גם על תחום הייעוץ הביטוחי? נרצה או לא נרצה - נראה שגם כאן "יזיזו את הגבינה שלנו"...

חג שמח וכשר,
עו"ד עידו בלרשטיין, מנכ"ל

במהדורה זו:

2	אחריותם של נושאי משרה בחברה בקשר עם אי רכישת ביטוח סייבר
4	על פרשנות חוזי ביטוח
5	נזקים, ניהול סיכונים ופתרונות ביטוח
6	לידיעת הנוסעים לחו"ל: באוגוסט הקרוב יחולו שינויים בביטוח נסיעות לחו"ל
8	ההיסטוריה של מחסנית הדיו (INK CARTRIDGE)

לכל לקוחותינו,

חג אביב שמח

מכל צוות העובדים וההנהלה

אחריותם של נושאי משרה בחברה בקשר עם אי רכישת ביטוח סייבר

מאת עו"ד ליעד לק

4. איום מבפנים;
5. מחויבות הספק לחוקי המדינה אליהם הוא כפוף לעניין מתן הרשאה לנגישות למידע לגורמים זרים.

ג. סיכונים בהתחברות לרשת הארגונית באמצעות מכשירים פרטיים (Bring Your Own Device - BYOD)

- למשל:

1. גניבה או איבוד של מכשיר נייד ובו חומר רגיש;
2. חוסר יכולת אכיפה של מדיניות אבטחה ארגונית על מכשירים פרטיים;
3. גישה לארגון מרחוק דרך מכשיר של עובד – בין אם המכשיר נגנב ומתבצע בו שימוש זדוני לגישה לרשת הארגון, ובין אם זה נפרץ ואז מותקנת עליו תוכנה זדונית, הרי שמכשיר של עובד נגיש למשאבים ארגוניים ועל כן הוא נקודת תורפה אבטחתית;
4. מקרה בו עובד עוזב את הארגון עם המכשיר שלו;
5. ריבוי טכנולוגיות מיצר עומס רב על צוותי התשתיות והאבטחה ומכאן פיגור ביכולת המענה לאיומים.

לענייננו, לסייבר שני פנים:

1. הפן הטכני – הערכות החברה בפני מתקפות סייבר;
2. הפן הביטוחי – רכישת הגנה בפני נזק פיננסי לחברה ממתקפות סייבר.

מהי אחריותם של נושאי המשרה בכל הקשור לעריכה או אי עריכה של ביטוח סייבר? מהן ההתפתחויות בנושא זה בעולם? האם אנו צפויים לתביעות אישיות נגד נושאי המשרה בגין רשלנותם בהגנה על החברה מפגיעות סייבר או בגין אי עריכת ביטוח בפניהם?

תקופתנו מתאפיינת בחשיפה לסיכוני סייבר והתפתחות פסיקתית בקשר עם חבות נושאי משרה בכל הקשור להתגוננות מפני סיכונים אלה, בין היתר באמצעות ביטוח. מאז השריפה הגדולה של שנת 1666 בעיר לונדון, הסיכון העיקרי בר הביטוח לרכוש היה בפני סיכוני "אש". כיום, כשנכסי חברות הופכים לפחות מוחשיים, הסיכון לגניבה, נזק ואבדן מפגיעות סייבר הוא מהותי. לפי תאגיד לויסד, סיכון הסייבר בפניו ניצבות חברות הוא השלישי בחומרתו.

מהם, בתמצית, סיכוני סייבר לארגון? המרכז הלאומי להתמודדות עם איומי סייבר הוקם בהחלטת ממשלת ישראל ומטרתו לסייע במתן מידע למנהלים, לציבור הרחב ולאנשי המקצוע בקשר עם זיהוי והתמודדות עם סיכוני הסייבר. זה מחלק את סיכוני הסייבר ל-3 קטגוריות עיקריות:

א. סיכונים במיקור חוץ - הנובעים מרכש ציוד מבחוץ, מיקור חוץ של משימות ותהליך שרשרת האספקה לארגון. למשל:

1. הגעה של תוכנה או חומרה אשר נגועה בנוזקה;
2. ביצוע פעולה זדונית ע"י גורם תחזוקה;
3. ביצוע פעולה זדונית באמצעות ערוץ תחזוקה מרחוק.

ב. סיכונים בשימוש במחשוב ענן (Cloud) - למשל:

1. איום זליגת מידע כתוצאה מתקיפה חיצונית של ספק שירותי ענן;
2. זליגת מידע או חשיפה למתקפות כתוצאה מקונפיגורציה לקויה;
3. איום ממתקפות למניעת שירות על הספק או על קווי התקשורת;

אחריותם של נושאי משרה בחברה בקשר עם אי רכישת ביטוח סייבר (המשך מעמוד קודם)

הוא לעניין בחינת החלטתם בכל הקשור לרכישת ביטוח הולם לסיכון.

ביטוח סייבר, בדומה לביטוח ה"אש", הוא מכשיר פיננסי להגנה על נכסי החברה ולכן העדר התייחסות הדירקטוריון לרכישת ביטוח בגין איום סייבר הינו בעייתי. במקרה נזק, כיצד יוכלו הדירקטוריון והנהלה לחסות תחת "הגנת שיקול הדעת העסקי" אם כלל לא בחנו את הסיכון, לא קיבלו אף הצעה לביטוח ולא שקלו חלופות?

כיצד על נושאי המשרה להתגונן?

על ידי-

1. הקצאת משאבים לבחינה מעמיקה של סיכונים הסייבר בחברה, בדומה לבחינת אמצעי המיגון לסיכונים ההיסטוריים של "אש";
2. הבנה וזיהוי מתוך הסיכונים שזוהו, ובחינה אלו מהם ברי ביטוח תחת ביטוח סייבר;
3. הגדלת מעורבות הדירקטוריון והנהלה בכל הקשור לניהול סיכונים הסייבר, טיפול, ניטור, השגחה, אימוץ נהלי שימוש, פיקוח, והגברת מודעות בדומה למנגנונים שהתפתחו בקשר לטיפול בעסקאות של החברה;
4. "מסמוך" בפרוטוקולים של דיוני והחלטות הדירקטוריון בעניין זה;
5. קיום כל הפרוצדורות שתוכלנה לתמוך בטענת הגנת "שיקול הדעת העסקי" במקרה החלטה על אי רכישת ביטוח סייבר (שבדיעבד עלולה להסתבר כהחלטה "רשלנית");
6. וידוא שאין בפוליסת הביטוח לאחריות נושאי המשרה "חריג לחבות בגין סייבר" או חריג ל"חבות עקב אי עריכת ביטוח הולם".

יש לציין שבארה"ב כבר הוגשו תביעות אישיות נגד נושאי משרה בקשר עם "רשלנות בהגנת סייבר", קרי – בגין הפן הטכני של אי הערכות הולמת של החברה להתמודדות והתגוננות. למשל: חדירה למערכת ההזמנות של "מלונות וינדהם" וגניבת המידע, חברת "טארגט" שאיבדה מידע על 70 מיליון לקוחות, ו"הום דיפו" שמערכת האלקטרוניות נפרצו. אותן תביעות נדחו, בעיקר בשל כך שהנתבעים לא הצליחו לעבור את רף ההוכחה הנדרש לאישור תביעות מסוג זה. עם זאת יש לצפות לשינוי מגמה.

תביעת "וונדי" – בדצמבר 2016, בעל מניות הגיש תביעה נגד רשת המסעדות וונדי ונושאי המשרה שלה בעבר ובהווה בגין פריצת סייבר שאירעה בתקופה של מספר חודשים בשנה הקודמת והשפיעה על זכייני הרשת. תוכנה זדונית הוחדרה למערכת באחת מנקודות המכירה והשפיעה על כ- 5% מנקודות המכירה. החברה מסרה הודעה על כך לרשות ני"ע האמריקאית וכן פרסמה ממצאה בעניין לטובת צרכנים שעלולים היו להיפגע. התביעות הישירות נגד "וונדי" הוגשו על ידי צרכנים וגופים פיננסיים, בגין הנזק שנגרם להם. בעקבות זאת הגיש בעל מניות תביעה נגזרת בשל הפרת חובת האמונים של נושאי המשרה כלפי החברה ואחריותם האישית לניהול כושל ובזבזני של משאביה.

אולם, עד כה, עדיין לא הועלתה טענה נגד נושאי משרה לפיה לא נרכש ביטוח הולם לסיכון. זה השלב הבא המתבקש. כיום הטענות כלפי נושאי משרה מתמקדות ברשלנותם באימוץ, יישום ואכיפה של בקרה פנימית בכל הקשור להגנה על מידע בחברה, כשל בפיקוח, כשל בגילוי מידע ועוד, אך כאמור השלב הבא

על פרשנות חוזי ביטוח

מאת עו"ד אורי אורלנד

פירוש של חוזה

25. (א) חוזה יפורש לפי אומד דעתם של הצדדים, כפי שהוא משתמע מתוך החוזה ומנסיבות העניין, ואולם אם אומד דעתם של הצדדים משתמע במפורש מלשון החוזה, יפורש החוזה בהתאם ללשונו.

(ב) חוזה הניתן לפירושים שונים, פירוש המקיים אותו עדיף על פירוש שלפיו הוא בטל.

(ב1) חוזה הניתן לפירושים שונים והיתה לאחד הצדדים לחוזה עדיפות בעיצוב תנאיו, פירוש נגדו עדיף על פירוש לטובתו.

(ג) ביטויים ותניות בחוזה שנוהגים להשתמש בהם בחוזים מאותו סוג יפורשו לפי המשמעות הנודעת להם באותם חוזים.

(ד) סעיפים 2, 4, 5, 6, 7, 8 ו-10 לחוק הפרשנות, תשמ"א-1981, וסעיף 57 לפקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"א-1971, יחולו, בשינויים המחוייבים, גם על פירושו של חוזה, אם אין הוראה אחרת לענין הנדון ואם אין בענין הנדון או בהקשרו דבר שאינו מתיישב עם תחולה כאמור.

גם בחוק הפרשנות אין תשובה לכל מקרה של אי בהירות בחוזי ביטוח, ועל מערכת המשפט היה להוסיף בפסיקה כללים משלה. בפס"ד של בית המשפט העליון, ע"א 4024/13 תקווה – כפר להכשרה מקצועית בגבעות זייד בע"מ ואח' נ' אריה פינקוביץ ואח', ריכז זה, מפי כבוד השופטים זילברטל ועמית, את כללי הפרשנות שבפסיקה

פרשנות חוזים, בהעדר הוראה בחוק ספציפי, היא על פי חוק הפרשנות תשמ"א - 1981 (להלן: חוק הפרשנות). אלא שבחוק זה אין די, ועל אחת כמה וכמה, כאשר ענייננו בחוזי ביטוח.

לעומת חוזה "רגיל", לחוזה ביטוח מספר מאפיינים, ובהם:

1. פוליסת ביטוח אינה החוזה, אלא הוכחה לקיומו;
2. פוליסת ביטוח נחתמת על ידי חברת הביטוח בלבד;
3. פוליסת ביטוח אינה מוצר מוחשי, אלא משקפת התחייבות עתידית של חברת ביטוח, שלרוב לא תמומש, תמורת פרמיה עכשווית בה נושא המבוטח;
4. לחברת ביטוח אינטרס מובהק שלא לשאת בתשלום תגמולי ביטוח;
5. לרוב, חברת הביטוח היא הצד החזק בעסקה.

חוק חוזה הביטוח התשמ"א-1961 אינו כולל פרק הגדרות, ואינו עוסק במישרין בפרשנות. פרופ' אורי ידן, ממנסחי החוק, מתייחס בספרו "חוק חוזה הביטוח, התשמ"א - 1981"¹ להיעדרותן של הגדרות בו: "החיסרון של סעיפי הגדרה מונח בנוקשותם ובכלליותם, נוסף על הקושי שרוב ההגדרות האלה נזקקות למונחים שמצדם שוב זקוקים להגדרה, ואילו השיטה הנקוטה כאן יתרונה בזה שמונח אחד עשוי לקבל בהוראות שונות משמעות שונה בהתאם להקשרים השונים שבהם הוא מופיע".

היות וחוק זה הוא ספציפי, עלינו לפנות, מקום בו אין לו תשובה, לדין הכללי. בחוק החוזים (חלק כללי) תשל"ג - 1973, הוראת פרשנות כללית על פיה:

¹ הוצאת המכון למחקרי חקיקה ולמשפט השוואתי ע"ש הרי סאקר, הפקולטה למשפטים, האוניברסיטה העברית ירושלים [לא צוינה שנה]

על פרשנות חוזי ביטוח

(המשך מעמוד קודם)

ג. כלל הפרשנות "נגד המבטח". כלל פרשנות זה נתפס ככלל הכרעה, כלל של "סוף הדרך", מקום בו כפות המאזניים מעויינות;

ד. חוזי ביטוח, ככלל, הינם חוזים אחידים, והכללים לעיל כוחם יפה עוד יותר מקום בו מדובר בחוזה אחיד.

6. דוקטרינת "מבחן הציפיות הסבירות של המבוטח". קיימות שתי גרסאות לשימוש בדוקטרינה זו:

א. במובנה "החלש" או "המרוכך", משמשת הדוקטרינה בכל מקרה של עמימות טקסטואלית. זאת, בדומה לדוקטרינת ה- Implied Warranty המוכרת בארה"ב, במובן של אחריותו המשתמעת של המבטח שהפוליסה תתאים באופן סביר למטרתה המיועדת;

ב. במובנה "החזק" או המחמיר, מאפשרת הדוקטרינה לבית המשפט להתנתק מלשון הטקסט, ולפסוק כנגד חברת הביטוח, מקום בו לשון הטקסט היא חד משמעית. הדוקטרינה בצורתה המחמירה אכן מעוררת קשיים, וטרם נעשה בה שימוש בארצנו.

ובחוק הנוגעים לחוזי ביטוח:

1. עקרון הפרשנות התכליתית מורה כי יש לפרש הגבלות על כיסוי ביטוחי בפוליסת ביטוח באורח מצמצם;

2. על המבטח להגדיר במפורש את החריגים לכיסוי הביטוחי, כדי שיוסק דבר העדרו של כיסוי ביטוחי - **בצורה המדויקת ביותר**;

3. ככלל, יש להעדיף פרשנות שתקיים את הכיסוי הביטוחי על פני זו השוללת אותו;

4. המבטח צריך להראות שהתקיימות החריג לכיסוי הביטוחי, לו הוא טוען, היא הפירוש הסביר היחיד של סעיף הביטוח;

5. במקרה של ספק בפרשנות ההגדרה של מקרה הביטוח או של החריגים, הספק פועל לרעת המבטח. כלל זה נוצר במהלך השנים, מכוחם של מספר כללי פרשנות חוזיים שהשתלבו זה בזה, עד שהיו לאחד:

א. כלל הפרשנות "נגד המנסח". כלל זה מצא כיום, לאחר תיקון תשמ"א, את מקומו בסעיף 25 (ב1) לחוק החוזים (חלק כללי), התשל"ג-1973 (ראה לעיל);

ב. כלל הפרשנות "נגד הצד החזק";

מדורו של חיים לוי:

נזקים, ניהול סיכונים ופתרונות ביטוח

האם האמור חל גם על חבות בגין נזקי גוף?
 האם האמור חל גם על פוליסות המכסות נזקים כלכליים ("אחריות מקצועית" ו"אחריות נושאי משרה")?
 בתחילה הגיב ענף הביטוח כמו אותו יהודי שביקר לראשונה בחייו בגן החיות וראה ג'ירפה – "לא יכול להיות". לאחר שהבקשה לדיון נוסף נדחתה, הגיב ענף הביטוח כמו אותו יהודי לראשונה בחייו ראה שתי ג'ירפות.
 אחת מחברות הביטוח הגדולות אף הכריזה כי תתייחס לתביעות המוגשות לה כאילו פסק הדין התקדימי אינו קיים.
 אלא שפסק דין זה קנה לו מקום של כבוד במכתבי דחייה של מבטחים, המרחיבים תחולתו אף מעבר למה שלדעתנו התכוון בית המשפט.
 ומה ניתן לעשות? לחדד בביטוחי אחריות כי אלה חלים גם על חבות בגין נזק תוצאתי...

מקרה 1: מכונה שהובלה בים הגיעה ליעדה הסופי כשהיא ניזוקה. לאחר מחלוקת האם הנזק אירע במסגרת המסע הימי התברר כי החברה החיצונית שנשכרה להמכיל ולבצע את קשירת המכונה התרשלה בתפקידה.
 מסקנות מהאירוע: א) יש לוודא שהזמנת העבודה מול חברות כנ"ל אינן כוללות הגבלות אחריות ב) יש לזמן שמאי שיהיה אמון גם על המבטח הימי לתעד את ההמכלה והפריקה של המכולה ג) יש לעדכן את המבטח הימי באם מדובר במכונה משומשת.

מקרה 2: מאז פרשת "מולרם", עת קבע בית המשפט העליון שביטוח אחריות אינו חל על חבות בגין נזק תוצאתי, אלא אם הוסכם אחרת במפורש – שוררת בענף הביטוח אי בהירות.
 מעבר לכך, בית המשפט אף לא ציין למה כוונתו?

לידיעת הנוסעים לחו"ל: באוגוסט הקרוב יחולו שינויים בביטוח נסיעות לחו"ל

מאת ליאת חן

החלק הראשון שיהיה אחיד בכל הפוליסות ויכלול כיסוי בסיסי:

- ◆ **כיסוי להוצאות רפואיות בחו"ל**, לרבות: הוצאות אשפוז, הוצאות רפואיות שלא באשפוז, פינוי ממקום האירוע הביטוח לבית חולים, הטסה רפואית לישראל בקרות מקרה ביטוח, תרופות וטיפול חירום בשיניים.
  - ◆ **החזר הוצאות מיוחדות בחו"ל** מהסיבות הבאות: הטסת מלווה למקום אשפוז של מבוטח בחו"ל, הארכת שהות בחו"ל מעבר לתקופת הביטוח בעקבות מקרה ביטוח שאירע במהלכה, הערה של גופה לרבות בדרך של טיסה, היריון עד שבוע 12 שאובחן לראשונה בחו"ל.
  - ◆ **חבות כלפי צד שלישי**.
  - ◆ **כיסוי לאיתור וחילוץ** במדינות שניתן להפעיל כיסוי כזה.
- מי מכם שביקש להוזיל את הפרמיה של הכיסוי הבסיסי יוכל לוותר על הכיסוי לחבות כלפי צד שלישי וכן על הכיסוי לאיתור וחילוץ.

החלק השני הוא אופציונאלי. חלק זה מורכב מהרחבות שונות שחברות הביטוח רשאיות להציע לנוסעים לחו"ל: ביטול נסיעה, קיצור נסיעה, הוצאות רפואיות הכרוכות בהריון, החמרה של מצב בריאותי קיים, ספורט חורף, ספורט אתגרי, כבודה (כולל דברי ערך), מחשב נייד, טאבלט, אופניים וטלפון סלולארי.

בפוליסות החדשות נראה גם שינויים במהות של הכיסויים השונים ובהיקפם, כך למשל:

- ◆ בכיסוי **להטסת מלווה למקום אשפוז של המבוטח בחו"ל** חברות הביטוח תהיינה מנועות מלהגביל את המלווה רק לבן משפחה קרוב של המבוטח, כפי שהם נוהגות בפוליסות הנוכחיות. בפוליסות החדשות המבוטח (ואם נבצר ממנו, אז מי מטעמו) הוא שיקבע מי ילווה אותו

רובנו נוהג, לפני יציאתנו מהארץ, לרכוש ביטוח נסיעות לחו"ל. מדובר בפוליסה חשובה, שעלותה אינה גבוהה, ובעיקרה אמורה לממן הוצאות רפואיות של המבוטח במהלך שהותו מחוץ לישראל. הפוליסה לרוב תורחב לכסות גם נזקים לרכושו של המבוטח וכן נזקים אחרים, דוגמת אחריות כלפי צד שלישי, תאונות אישיות, הפסד כרטיס טיסה ועוד.

החל מאוגוסט הקרוב יהיה על חברות הביטוח להתאים את גבולות האחריות בפוליסות שנמכרות על ידם לעלויות הצפויות למבוטח בעת קרות מקרה הביטוח, כאשר הן נדרשות להביא בחשבון גם את העלויות הצפויות במדינת היעד אליה נוסע המבוטח. שינוי זה הוא החשוב והמשמעותי ביותר. עלותם של שירותי הבריאות ובעיקר עלות אשפוז שונה ממדינה למדינה. הפוליסות שנמכרות היום הן רבות ומגוונות, וכוללות רשימה ארוכה של סעיפים שלכל אחד מהם סכום כיסוי משלו. רוכש ביטוח נסיעות לחו"ל לרוב אינו מודע לכל תת-סכום, ואף אם הוא מודע, אין בידו כלים לבחינת סבירותם על פי העלויות במדינות היעד. כך למשל קורה לא מעט שאין הלימה בין גבול האחריות הנקוב בפוליסה ליום אשפוז לבין עלויות האשפוז בפועל במדינה אליה נוסע המבוטח (האם למשל יודע הקורא מה עלותו של יום אשפוז בבריטניה?), והמבוטח מגלה זאת רק אחרי שנזדקק להפעלת הכיסוי. העברת האחריות לחברות הביטוח לעניין קביעת גבולות אחריות נאותים בפוליסה נועדה למנוע את המצבים אלה, ונועדה להבטיח לנו, המבוטחים, כיסוי ביטוחי ראוי.

שינוי אחר בפוליסות שתמכרנה החל מאוגוסט הקרוב הוא במבנה שלהן. הפוליסות החדשות תורכבה מ-2 חלקים:

לידיעת הנוסעים לחו"ל: באוגוסט הקרוב יחולו שינויים בביטוח נסיעות לחו"ל (המשך מעמוד קודם)

לתגמולי ביטוח בגין הרחבה זו, יהיו גם שאר בני המשפחה זכאים לתגמולי ביטוח.

◆ שינוי משמעותי נוסף לטובת המבוטח נוגע להרחבה בגין הוצאות רפואיות בחו"ל שמקורן במצב רפואי קודם. מצב רפואי קודם מוגדר כמחלה שבשלה היה המבוטח בטיפול או בהשגחה בעת צאתו לחוץ לארץ או במשך שישה חודשים שקדמו לצאתו. הכיסוי הבסיסי אינו מעניק כיסוי להחמרה במצב רפואי קודם, ובמידת הצורך המבוטח נדרש לרכוש הרחבה נפרדת לכך. הדבר נכון גם לפוליסות שנמכרות היום וגם בפוליסות החדשות שתמכרנה החל מאוגוסט. אך החל מאוגוסט יהיה על חברות הביטוח ליידע את המועמד לביטוח כי הכיסוי הבסיסי אינו כולל כיסוי למצב רפואי קיים, ובמידת הצורך להציע לו לרכוש הרחבה כזו. גם אם הביטוח יערך באינטרנט – על חברות הביטוח יהיה לוודא שהמבוטח השיב לשאלה בעניין מצב רפואי קודם. היה וחברות הביטוח לא תפעלנה כך (וכאן מגיע השינוי המשמעותי) - המבוטח יהיה רשאי לרכוש את ההרחבה בדיעבד, גם אם כבר אירע מקרה הביטוח. עם זאת, לא כדאי "לבנות על זה", ואם נדרש לכם כיסוי ביטוחי בגין מצב רפואי קודם – רכשו אותו, ואל תצפו שהמבוטח יציע לכם אותו. עלות ההרחבה אינה מהותית, ולקחת הסיכון אינה כדאית.

ולסיום, נאחל שתמיד תרכשו ביטוח נסיעות לחו"ל, אבל לעולם לא תזדקקו לו. טיסה נעימה!

בהקשר זה יש לציין כי חברות הביטוח רשאיות להתנות את הזכאות בגין הכיסוי הנ"ל במספר ימי אשפוז מינימאלי של המבוטח (ולא למעלה מ-3 ימים), אך התניה זו לא תחול במקרים בהם הרופא המטפל קבע כי חיי המבוטח בסכנה.

◆ בנוגע להארכת שהות בחו"ל מעבר לתקופת הביטוח - בפוליסות החדשות חברות הביטוח תהיינה רשאיות להגביל כיסוי זה רק בכך שיקבעו בפוליסה תקרת כיסוי יומית (ובכפוף לכך שהתקרה תאפשר למבוטח למצוא סידורי לינה בתנאים נאותים במדינת היעד) וכן בכך שתקבענה שהכיסוי יחול עד לקבלת אישור רפואי לפיו המבוטח כשיר לשוב חזרה לארץ.

◆ שינוי חשוב נוסף נוגע להרחבות לביטול נסיעה / או לקיצור נסיעה. נכון להיום - אם משפחה יצאה יחד לחו"ל ורכשה הרחבה לביטול נסיעה ו/או לקיצור נסיעה לכל אחד מהם, ואחד מבני המשפחה זכאי לתגמולי ביטוח בגין הרחבה זו, יתר בני המשפחה (למעט מלווה אחד בלבד) לא זכאים לתגמולי ביטוח. הכיסוי הביטוחי במתכונתו הנוכחית בעייתי, מכיוון שברב המקרים כאשר אחד מבני המשפחה נאלץ לחזור לארץ באמצע הטיול, למשל עקב פגיעה גופנית שנגרמה לו, בני המשפחה יבקשו לשוב ארצה יחד אתו. "עיוות" זה שקיים היום יתוקן בפוליסות שתמכרנה החל מאוגוסט ובהם יצוין כי היה ומשפחה רכשה הרחבה לביטול נסיעה ו/או לקיצור נסיעה לכל אחד מבני המשפחה, ואחד מבני המשפחה זכאי

בקרו גם באתר האינטרנט שלנו -

www.orland.co.il

ההיסטוריה של מחסנית הדיו (INK CARTRIDGE)

היה לייצר מחסנית שאינה שבירה והתקנתה פשוטה: סגירת גוף העט גורמת לניקוב המחסנית, ללא צורך בפתיחה ידנית שלה.

מעט היסטוריה:

המהפכה התעשייתית הראשונה, זו של תחילת המאה ה-19, שמרכז הכובד שלה היה באנגליה, הביאה לפיתוח ציפורן הכתיבה העשויה מתכת. זו החליפה את נוצת האוּז, אשר, ככול שגדל מספר יודעי הכתוב, כן העצים המחסור בה. המהפכה התעשייתית השנייה, זו של סוף המאה ה-19, שמרכז הכובד שלה היה בארה"ב של לאחר מלחמת האזרחים, הביאה בכנפיה את העט הנובע, שאפשר שפיעת דיו קבועה בעת הכתיבה. עתה נוצר צורך בהתקן עצמי למילוי דיו בעט. כאן פותחו, עד אמצע שנות החמישים של המאה העשרים, עשרות שיטות מילוי עצמי, אלא שאותן שיטות עדיין חייבו שימוש בקסת דיו. מחסנית הדיו העשויה זכוכית הקדימה את רוב שיטות המילוי העצמי של עטים נובעים. כאשר זו פותחה לראשונה, בשנת 1890, המילוי המקובל לעטים נובעים היה באמצעות טפי, זה המוכר לנו כ"מטפטף עיניים", וגוף העט שימש כמיכל דיו. לא רק שהטפי הוא אמצעי חיצוני לעט הנובע, אלא שזה (וכל מי שמילא אי פעם עט נובע בעזרת טפי מכיר זאת) מחייב עין חדה ויד יציבה. מחסנית הדיו הראשונה שפותחה הייתה זו של חברת Eagle, שהפנטט עליה נרשם בשנת 1890. מחסניות הדיו של חברת Eagle היו עשויות זכוכית. השילוב בין גומי מגופר ממנו עשוי התקן הזנת הדיו (העט עצמו עשוי מתכת) לזכוכית קשיחה (ושבירה) ממנה עשויה הייתה המחסנית- היה מתכון בדוק לחיי עט קצרים.

עט נובע Eagle לו מחסנית דיו מזכוכית.

סוף המאה ה-19/תחילת המאה ה-20

הפעם יספר לנו אורי על מחסנית הדיו- שהמתינה עשרות שנים לטכנולוגיה.

מחסנית הדיו היא לכאורה מוצר פשוט (ומה פשוט ממנו?), אך גם אם זה נהגה כבר לפני למעלה מ-125 שנה, הוא נאלץ להמתין עשרות רבות של שנים עד לפיתוח טכנולוגיה המתאימה לו. רק פיתוח חומרים פלסטיים גמישים במחצית הראשונה של שנות ה-50 של המאה העשרים הביא להתבססותה של מחסנית הדיו. עתה ניתן

EAGLE FOUNTAIN PEN,
NO. 1455.
PATENTED APRIL 29th, 1890.

A new style of Fountain Pen with spiral shape handle.

The Glass Vial, which is FILLED WITH INK, should be attached or detached from the rubber tube by turning it gently.

The Vials can be obtained FILLED separately by ordering No. 1452, thereby obviating the disagreeable features connected with the use of other Fountain Pens—principally, the refilling with ink.

No. 1451

This Pen is our own manufacture, NON-CORROSIVE, and made to fit the EAGLE FOUNTAIN PEN—therefore no other kind of Pen should be used, in order to insure satisfactory results. In replacing the Pen, care should be taken to see that the Pen and Duct is pushed in as far as possible, so as not to allow too free a flow of Ink.

Stub Pens can be had for use with the above Fountain Pen by ordering No. 1453.

Very respectfully,
EAGLE PENCIL CO.,
377-379 Broadway, NEW YORK.

מודעה לעט מחסנית הדיו של Eagle

ההיסטוריה של מחסנית הדיו (INK CARTRIDGE)

(המשך מעמוד קודם)

מחסנית הדיו המודרנית:

אחד הדברים המייחדים את מחסנית הדיו המודרנית הוא שזו עשויה (לרוב) יחידה אחת. בחלק הציפורן מותקן נוקר, וסגירת גוף העט מביאה לניקוב המחסנית, ולהזרמת דיו לחלק הציפורן.

נוקר (מימין) בעט Sheaffer Balance II

מי פיתח את מחסנית הדיו המודרנית? תלוי את מי שואלים. לאמריקאים ולאיטלקים דעה שונה.

נראה שמחסנית הדיו המודרנית פותחה בשנת 1953 באיטליה, על ידי חברת Aurora, בסיועו של מי שהוכרז לאחר מספר שנים (ללא קשר למחסנית) כחתן פרס נובל לכימיה, הפרופסור Natta. אלא שהחברה השתתה ברישום פטנט בארה"ב על המצאתה, ו-Waterman עקפה אותה בשנת 1954 עם עט ה-CF (Cartridge Fill) שלה, שזכה להצלחה מסחרית, ונחשב לאבי המחסנית המודרנית. עט המחסנית של Aurora מורכב משתי מחסניות דיו, בדומה למחסניות ה"בינלאומיות" של ימינו.

מחסנית הדיו שבה וצצה בתחילת שנות ה-20 של המאה ה-20, כאשר חברת Pollock האמריקאית החלה לשווק את עטי ה-John Hancock שלה. העט נקרא על שמו של אחד מחותמי מגילת העצמאות של ארה"ב, שחתימתו היא מהיפות. המלעיזים טוענים שחתימתו הייתה תרומתו העיקרית לחברה האמריקאית – דבר בלתי נכון בעליל. המחסנית של Pollock הייתה עשוי נחושת דקה. גם זו, למרות הצלחה מסחרית בראשית דרכה, לא האריכה ימים, והמשבר הכלכלי הגדול (1929-1939) חיסל גם אותה, כמו את רוב יצרני העטים בארה"ב.

מיכל עשוי מתכת לנשיאת מחסניות לעט John Hancock ומחסנית עשויה נחושת. שנות ה-20

בשנת 1936 החלה חברת Waterman לשווק באירופה עטים להם מחסנית דיו מזכוכית. בעוד ייצור העט ומחסנית הדיו בוצעו בארה"ב, אלה לא שווקו בה. מלחמת העולם השנייה קטעה את השיווק, וזה חודש לאחר המלחמה.

עטי Waterman מהמחצית השנייה של שנות ה-30 להם מחסנית זכוכית

ההיסטוריה של מחסנית הדיו (INK CARTRIDGE) (המשך מעמוד קודם)

למחסנית הדיו של Parker מעין מיכל רזרבי פנימי קטן, בו כלואות עוד מספר טיפות דיו, המתרוקן בטפיחת אצבע עליו, דבר המאפשר לכותב להמשיך ולכתוב מספר שורות. לאורך השנים, נצמדה Parker לאותו מבנה של מחסנית דיו, וזו משמשת אותה גם כיום.

מחסניות הדיו המודרניות מתחלקות ל"סטנדרט בינלאומי" (כינוי נפוץ אך לא רשמי), המתאימות לדגמי עט רבים, ובעיקר, אך לא רק, אירופאים, ולמחסניות המתאימות רק לעטים של יצרן ספציפי.

מחסנית דיו של Parker. מימין סימון המקום עליו יש לטפוח במכת

אחד הפיתוחים של Aurora לעט מחסנית הדיו הוא מועמד ראוי לתואר "ההתקן המיותר ביותר". בתוך גוף העט מותקנת שרשרת קצרה אליה מחוברת כדורית קטנה אותה עוצרת המחסנית הרזרבית. היה ולא הותקנה בגוף העט מחסנית רזרבית, הכדורית נוקשת בעת הכתיבה בדופן העט.

עט Aurora DuoCart

עט Waterman CF

מחסניות של עט DuoCart.

לעט התקן מתכתי (ומיותר) להצמדת המחסניות

